

ĐỜI SỐNG – TƯ LIỆU KHOA HỌC

Diễn đàn thanh niên APEC: Tăng cường hợp tác thanh niên khu vực châu Á - Thái Bình Dương vì sự phát triển bền vững

Trong ba ngày, từ 2-4/8/2006, tại Hà Nội, Diễn đàn thanh niên APEC đã diễn ra với sự tham gia của hơn 40 đại biểu thanh niên đến từ các nền kinh tế APEC. Đây là hoạt động nằm trong khuôn khổ các sự kiện APEC 2006 tại Việt Nam do Ủy ban Quốc gia về Thanh niên Việt Nam và Trung ương Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh tổ chức.

Tại Diễn đàn lần này, các đại biểu thanh niên cùng nhau trao đổi về chủ đề “Tăng cường hợp tác giữa thanh niên khu vực châu Á-Thái Bình Dương vì sự phát triển bền vững” trên các phương diện kinh tế, xã hội, môi trường và thể chế. Diễn đàn được tổ chức nhằm tăng cường hiểu biết cho thanh niên về các mục tiêu và mục đích của APEC, đóng góp vào mối quan hệ hữu nghị, đoàn kết và hợp tác giữa thanh niên tại các nền kinh tế APEC; đồng thời, cũng là cơ hội để đại biểu thanh niên các nền kinh tế APEC gặp gỡ, trao đổi, bày tỏ những ý kiến, nguyện vọng về những vấn đề thanh niên quan tâm với các nhà lãnh đạo APEC.

Khai mạc Diễn đàn, ông Đào Ngọc Dung, Chủ nhiệm Ủy ban quốc gia về Thanh niên Việt Nam, Bí thư thứ nhất Ban chấp hành Trung ương Đoàn thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh nêu rõ: Sự hợp tác kinh tế và giao lưu văn hoá làm cho thanh niên có nhiều cơ hội để học hỏi, chia sẻ với nhau kiến thức cũng như những hiểu biết về con người và văn hoá của các nền kinh tế khác nhau trên thế giới. Sự phát triển kinh tế tri thức và

những thành tựu khoa học, công nghệ đang chi phối cuộc sống và mang lại phương tiện hữu hiệu cũng như nhiều cơ hội để phát triển; đồng thời cũng đặt ra nhiều thách thức và hơn lúc nào hết thanh niên là đối tượng chịu ảnh hưởng nhiều nhất của tất cả những tác động trên. Do đó, việc tăng cường giao lưu hợp tác và phối hợp giải quyết những vấn đề thanh niên đặt ra là rất cần thiết.

Phát biểu tại Diễn đàn, ông Nguyễn Thành Châu, Vụ trưởng, Văn phòng Chủ tịch SOM APEC 2006 cũng khẳng định, Diễn đàn có ý nghĩa đặc biệt với ba lý do: trước hết, với chủ đề “Tăng cường hợp tác giữa thanh niên khu vực châu Á - Thái Bình Dương vì sự phát triển bền vững”, Diễn đàn thanh niên APEC lần này là sự tiếp nối của các hoạt động thanh niên APEC từ năm 2000 nhằm góp phần vào sự mở rộng và hiểu biết hơn về APEC; thứ hai, Diễn đàn tập trung vào những vấn đề toàn cầu đang được quan tâm hiện nay; và thứ ba, Diễn đàn là một điểm nhấn trong nhiều hoạt động chuẩn bị cho APEC 2006, thể hiện sự tiếp nối và phát triển xa hơn trong các tiến trình APEC trước đó từ Chile (2004), Hàn Quốc (2005) và bây giờ là Việt Nam (2006). Ông cũng bày tỏ sự tin tưởng, Diễn đàn lần này là cơ hội thuận lợi để mở rộng sự hợp tác giữa các thành viên APEC. Tại Diễn đàn, các đại biểu thảo luận tích cực để giải đáp cho câu hỏi: Thanh niên APEC nên làm gì và có thể làm gì cho sự phát triển bền vững không chỉ của khu vực châu Á - Thái Bình Dương nói chung mà còn với từng nền kinh tế thành viên nói riêng.

Các đại biểu nhất trí cao với ý kiến

cho rằng, dù ở bất kỳ nền kinh tế nào, vai trò của thanh niên đối với sự phát triển kinh tế, văn hoá, thể chế cũng hết sức quan trọng. Thông qua Diễn đàn này, các đại biểu đề đạt nguyện vọng rằng, các nền kinh tế APEC cần tạo những điều kiện thuận lợi nhất cho thanh niên phát triển, nhất là trong phát triển kinh tế, bảo vệ môi trường, hoạch định chính sách, tham gia giải quyết các vấn đề xã hội của thanh niên. Các đại biểu tham dự nhận thấy thách thức mà nhiều thanh niên hiện nay gặp phải là, không có cơ hội được tiếp cận nền giáo dục chất lượng cao, không được chăm sóc y tế đầy đủ, không được bảo đảm về việc làm và thu nhập để tự lập với cuộc sống, không được hướng dẫn đầy đủ để có hành vi ứng xử thân thiện với môi trường, đặc biệt là ở những nước đang phát triển.

Tại Diễn đàn, sáng kiến tạo lập mạng lưới hợp tác thanh niên APEC của Việt Nam về việc thiết lập một mạng lưới trong đó hướng tới việc tăng cường giao lưu giữa các doanh nhân trẻ cũng như tăng cường đào tạo, gặp gỡ, trao đổi giữa các nhà lãnh đạo trẻ trong khối, được các đại biểu đánh giá cao và nhiệt tình ủng hộ. Dự kiến mỗi năm sẽ tổ chức giao lưu, gặp gỡ một lần vào trước các kỳ Hội nghị thượng đỉnh APEC.

Bên cạnh các hoạt động trao đổi, thảo luận, Ban tổ chức cũng tạo điều kiện để các đại biểu tham dự Diễn đàn cùng tham gia các hoạt động ngoại khoá như thăm và viếng Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, thăm một số địa danh di tích lịch sử văn hoá Hà Nội (Văn Miếu - Quốc Tử Giám, phố cổ Hà Nội, múa rối nước, ...).

YÊN KHÁNH

Hội thảo “Thông báo sách mới nhập” từ kết quả đến hướng phối hợp hoạt động thư viện trong thời gian tới

Vừa qua, tại Hà Nội, Viện Thông tin KHXH đã tổ chức cuộc hội thảo khoa học với chủ đề “*Thông báo sách mới nhập*” từ kết quả đến hướng phối hợp hoạt động thư viện trong thời gian tới. Tham dự Hội thảo có lãnh đạo Viện Thông tin KHXH, đại diện các cơ quan chức năng và các phòng thông tin-tư liệu thư viện của các viện nghiên cứu thuộc Viện KHXH Việt Nam.

Tập thông tin thư mục này rút ra từ cơ sở dữ liệu (CSDL) tích hợp sách mới nhập về các thư viện chuyên ngành thuộc Viện KHXH Việt Nam, xây dựng từ 1998, và đến nay đã có trên 50 ngàn biểu ghi. Tuy nhiên CSDL này hiện mới chỉ truy cập được tại Phòng Công tác bạn đọc và Phòng Báo - Tạp chí của Viện Thông tin KHXH.

Hội thảo được tổ chức nhằm sơ kết việc tổ chức biên soạn và sử dụng thông báo sách mới (TBSMN) nhân dịp hoàn thành 100 số đầu tiên; xác định những tồn tại trong quá trình tổ chức biên soạn cũng như hiệu quả khai thác, sử dụng TBSMN, thống nhất một số chuẩn nghiệp vụ tiện cho việc tích hợp và mở rộng khai thác sau này.

Tại Hội thảo, các đại biểu thảo luận một số vấn đề cụ thể như: về tình hình đóng góp cụ thể về số lượng biểu ghi của các viện chuyên ngành, một số nhận xét rút ra từ việc biên tập các số TBSMN ra gần đây; vấn đề tích hợp các CSDL thư mục trên website của Viện Kinh tế học Việt Nam; xây dựng CSDLTM hiện tại về các đề tài nghiên cứu của Viện KHXH Việt Nam; một số vấn đề về biên mục khi xây dựng CSDL,...

Nhiều ý kiến phát biểu đã khẳng

định những ưu điểm của CSDL này như: thông tin về sách mới nhập về các thư viện chuyên ngành trong Viện KHXH Việt Nam được tìm kiếm đầy đủ và nhanh chóng; sách mới nhập trong CSDL được cập nhật thường xuyên; các kết quả tìm tin trong CSDL rất đầy đủ và hoàn thiện,... Tuy nhiên, các đại biểu cũng đưa ra một số kiến nghị cho ấn phẩm này như:

- Mở rộng nội dung thực hiện ấn phẩm: không chỉ phản ánh sách mới nhập về các thư viện, mà là hội tụ, phản ánh toàn bộ sách hiện đang được lưu giữ trong các kho thư viện các viện.

- Tăng cường hơn tốc độ thực hiện tin học hoá toàn diện của các thư viện qua việc đẩy nhanh tốc độ xử lý và cập nhật các CSDL sách của các viện và CSDL tích hợp các nguồn sách của các viện do Viện Thông tin KHXH chủ trì thực hiện.

- Nâng cao chất lượng CSDL tích hợp sách của Viện KHXH Việt Nam để có thể đáp ứng hiệu quả hơn cho người tra cứu.

- Xúc tiến nhanh việc đưa CSDL tích hợp sách tra cứu trên mạng Internet tại Website Viện KHXH Việt Nam, Viện Thông tin KHXH và tại thư viện các viện chuyên ngành.

P.V

UNESCO và IFLA thiết lập liên kết chiến lược thực hiện “Kế hoạch hành động” của WSIS

Trong nỗ lực thúc đẩy vai trò của các thư viện, đối tượng thực hiện chủ yếu trong việc xây dựng những xã hội tri thức, được định hướng bởi sự phát triển và việc lấy con người làm trung tâm, bao gồm mọi lĩnh vực, UNESCO và IFLA sẽ thiết lập một liên kết chiến lược được coi như sự đóng góp của hai tổ chức này vào việc thực hiện các quyết định của WSIS.

Trợ lý Tổng giám đốc về thông tin và truyền thông của UNESCO ông Abdul Waheed Khan và Chủ tịch IFLA ông Alex Byrne đưa ra thông báo này vào cuối tháng 8/2006, tại Seoul, trong kỳ họp lần thứ 72 của IFLA.

Liên kết này tập trung vào việc thiết lập những mục tiêu, mục đích chiến lược chung để thực hiện những công việc liên quan tới thư viện trong “Tuyên ngôn Geneva về các Nguyên tắc” và “Kế hoạch hành động Geneva” đã được thông qua tại WSIS năm 2003 ở Geneva và được xác nhận tại Tunis năm 2005. Những văn bản chỉ rõ tầm quan trọng trong vai trò của hoạt động thư viện trong việc xây dựng những cơ sở hạ tầng thông tin phù hợp, trong việc bảo đảm tiếp cận thông tin và tri thức, trong khả năng xây dựng và bảo tồn sự thống nhất và đa dạng văn hoá, sự đa dạng ngôn ngữ và khuôn khổ địa phương.

Ông Abdul Waheed Khan cho biết: “Các thư viện là những nhân tố then chốt bảo đảm sự tiếp cận thông tin và tri thức có tính toàn cầu và xây dựng những xã hội tri thức. Chúng tôi mong muốn cùng xây dựng mối quan hệ hợp tác thân thiết, lâu dài với IFLA, đưa tầm nhìn WSIS vào thực tiễn”.

Còn ông Alex Byrne thì phát biểu: “Các thư viện có tính quyết định đối với việc cho phép tự do tri thức thông qua việc cung cấp sự tiếp cận thông tin và tri thức. Vượt khỏi những đường biên giới, các thư viện giúp gìn giữ các giá trị dân chủ và các quyền con người trên toàn cầu. Chúng tôi tin tưởng rằng sự đóng góp của thư viện là không thể thiếu đối với việc thực hiện tư tưởng của UNESCO về xã hội tri thức, cái được xây dựng trên sự tiếp cận toàn cầu về thông tin và sự tự do thể hiện”.

Đại diện của UNESCO và IFLA đã

thông báo rằng, hai tổ chức này sẽ thiết lập trong thời gian sớm nhất một kế hoạch chiến lược hợp tác trung hạn cho các khu vực, ví dụ như các thư viện và sự tiếp cận cộng đồng, giáo dục thông tin và vai trò của thư viện nhằm bảo đảm sự đa dạng văn hoá.

Trọng điểm trong liên kết chung giữa UNESCO và IFLA là việc phát triển những dịch vụ thư viện lai ghép và số hoá mới rộng khắp thế giới, phù hợp với “Kế hoạch hành động Geneva”. Nhận thức rõ ràng, vai trò của các thư viện và nhân viên thư viện đang thay đổi mạnh mẽ trên toàn cầu và khái niệm về các thư viện ngày nay đang ngày một vượt khỏi giới hạn đường biên giới có tính vật lý, UNESCO và IFLA sẽ hợp tác để thiết kế một mô hình phối hợp những dự án “thư viện số toàn cầu”. Mô hình này có thể đưa đến kết quả cuối cùng trong việc thiết lập một hay nhiều hơn nữa những thư viện số toàn cầu, sẽ mang những tài liệu khoa học và văn hoá rải rác của những nền văn hoá đa dạng tới tận bàn làm việc của các sinh viên và các học giả trên khắp thế giới.

Trong nhiều năm UNESCO và IFLA đã hợp tác gắn bó trong việc phát triển các khả năng thông tin của các nước thành viên thuộc UNESCO, đặc biệt trong lĩnh vực thư viện, bao gồm những dịch vụ thông tin với các dự án có phạm vi rộng khắp ví dụ như từ “Những nguyên tắc số hoá” tới “Nhận thức thông tin”, và từ “việc duy trì di sản văn bản châu Phi” tới “Những thư viện trường học và công cộng ở Caribbean”. Tiêu biểu cho sự hợp tác rộng rãi, sâu sắc, tầm ảnh hưởng và tiềm năng giữa hai tổ chức là hai bản tuyên ngôn: “Tuyên ngôn thư viện công cộng giữa IFLA/UNESCO” và “Tuyên ngôn thư

viện trường học của IFLA/UNESCO” đã kết chặt thêm những nỗ lực chung toàn cầu một cách thực sự.

HÀ CHI

(<http://www.unesco.org>)

Vòng đời... 36 giờ của tin tức trực tuyến

36 giờ - không ngắn!

Kết quả nghiên cứu cho thấy, vòng đời trung bình của một tin tức trực tuyến là 36 giờ đồng hồ. Tức là cứ sau 36 giờ được đưa lên mạng, một bản tin trực tuyến sẽ được xem là tin cũ. Nói một cách chính xác hơn, Báo cáo “The Dynamics of information access on the Web” (Tính động của việc tiếp cận thông tin trên Web) cho biết, 36 giờ đồng hồ là khoảng thời gian cần để một nửa, trong tổng số lượng độc giả của một tin tức trực tuyến truy cập và đọc được cái tin đó. Ví dụ, một tin thu hút được 30.000 độc giả vào đọc, thì trong 36 giờ đầu tiên nó được đưa lên mạng sẽ có 15.000 người đọc được nó.

Nhà vật lý, GS. Albert-László Barabási của trường Đại học Notre-Dame, người dẫn đầu nhóm nghiên cứu về vấn đề này - cho rằng đây sẽ là một tin vui với những người làm báo điện tử trong kỷ nguyên tin tức tức thời.

Tổng biên tập và những người biên tập tin tức trực tuyến cũng đã khẳng định kết quả này nhờ vào kinh nghiệm hàng ngày của họ.

Tin nổi bật không tuyệt đối chiếm ưu thế

Jennifer Sizemore - Tổng biên tập của cổng thông tin điện tử MSNBC.com khẳng định: “Cách thức mà người đọc tìm đến những gì mà họ quan tâm là rất đáng chú ý. Rõ ràng những tin tức nổi bật luôn thu hút được một số lượng rất đông người đọc. Nhưng đôi khi có những tin tức rơi xuống tận gần cuối trang lại không hề thua kém

tin nổi bật trên phương diện số lượng người đọc.

Có những đặc điểm, nét đặc trưng thu hút người đọc một cách rất mạnh mẽ trong vòng một tuần lễ hoặc hơn. Thậm chí là cả những tin không còn được đặt nổi bật trên trang chủ nhưng chúng vẫn có số lượng người vào xem rất đáng kể".

Neil F. Budde, Tổng biên tập của Yahoo News cho biết, trang web cần phải cân bằng giữa rất nhiều nhu cầu và sở thích của người đọc. Những người đọc thường xuyên truy cập vào trang lại thấy chán nản vì những tin cũ. Trong khi đó, những người ít truy cập vào trang hơn lại thường không biết những gì đang xảy ra trong thời gian gần đây. Người biên tập và làm tin phải biết cân bằng những tin tức cần thiết.

Ông Budde cho biết, số lượng người truy cập vào trang Yahoo News quá lớn nên rất khó có thể tiến hành được một nghiên cứu cụ thể như của GS. Barabási. Tuy nhiên, Budde cũng cho biết, ông có những con số thực tế cho thấy số lượng người đọc những tin tức trên trang chủ giảm đi theo thời gian.

Tin mới ...chưa chắc đã mới

GS. Barabási cho biết, một trong những trọng tâm trong cuộc nghiên cứu mà ông tiến hành chính là nhằm mục tiêu khẳng định người dùng Internet chưa chắc đã đọc những tin mới. Thậm chí là trong vài ngày họ vẫn chưa hề đọc những tin đó. Thay vào đó, họ đọc theo sở thích tức thời. Một tin tức có thể là cũ với một số độc giả, nhưng với người khác thì nó lại mới, họ vừa mới biết đến và đang đọc nó.

Mô hình này là minh chứng cho thấy số lượng người đọc đối với một số tin tức không hề giảm đi sau một khoảng thời gian nhất định.

Cần có một chính sách để thúc đẩy các tin tức trên mạng - thậm chí là khi

chúng đã mất đi "giá trị tin tức" - là một trong những khuyến nghị quan trọng nhất trong nghiên cứu của GS. Barabási. Trong khi đó, các công cụ tìm kiếm lại không cho người đọc biết được họ đã bỏ lỡ những gì.

(Theo tienphongonline.com.vn)

Giới thiệu tạp chí khoa học xã hội tiếng Anh mới nhập về Viện Thông tin KHXH (tiếp theo kỳ trước)

1. Economic and Politics

Tạp chí tập trung phân tích những vấn đề kinh tế, chính trị cũng như các mô hình kinh tế trong các thể chế chính trị. Tạp chí do Nhà xuất bản Blackwell Publishers xuất bản, có thể truy cập trực tuyến đến các bài viết từ năm 1997. Trang web của tạp chí <http://www.blackwell-synergy.com/loi/ecpo>.

2. Critical Asian Studies

Tạp chí xuất bản hàng quý, gồm các bài dịch, những cuộc phỏng vấn, những bức thư, các bài viết về châu Á-Thái Bình Dương. Các bài viết về những vấn đề như văn hóa, xã hội và con người của khu vực, mối quan hệ trong khu vực và triển vọng phát triển của nó. Tạp chí do Nhà xuất bản Taylor & Francis xuất bản. Trang web của tạp chí <http://www.tandf.co.uk/journals/titles/14672715.asp>.

3. Capitalism, Nature, Socialism (CNS)

Là tạp chí lý luận chính trị, Chủ nghĩa tư bản - Giới tự nhiên - Chủ nghĩa xã hội trước hết tập trung phê phán tri thức văn hoá "xanh-đỏ" để đóng góp những yếu tố cơ bản cho sự phát triển của các thể chế chính trị "xanh-đỏ". Đồng thời hỗ trợ cho ra đời các tạp chí tương tự ở Italia, Tây Ban Nha, Pháp, phối hợp hoạt động với các xuất bản phẩm ở Đức, Anh, Brazil, Mexico, Ấn Độ và một số nước khác.

Tạp chí xuất bản 4 số 1 năm, được

biên tập ở Santa Cruz, California và nhóm biên tập ở Boston, Toronto, Anh. Tạp chí không phụ thuộc vào một tổ chức chính trị nào. Tạp chí do Nhà xuất bản Taylor & Francis xuất bản. Trang web của tạp chí <http://www.centerforpolitical ecology.org/journal.html>.

4. *Current Sociology*

Tạp chí của Hiệp hội các nhà Xã hội học, ra 6 số 1 năm, bao gồm các bài viết, nghiên cứu, phê phán về xã hội học. Tạp chí do Nhà xuất bản SAGE Publications xuất bản. Trang web của tạp chí <http://csi.sagepub.com/>.

5. *Development and Change*

Tạp chí thường được xuất bản vào cuối năm và đưa đến cho người đọc những tri thức cần thiết về khuynh hướng phát triển cũng như các vấn đề còn gây tranh cãi liên quan đến sự phát triển và những thay đổi xã hội. Đồng thời phản ánh những vấn đề quan trọng trong phát triển và thay đổi trong quá khứ. Bên cạnh các bài giới thiệu sách liên quan, tạp chí còn có những bài phê bình, thông báo thường niên của các tổ chức quốc tế lớn như Ngân hàng Thế giới, UNDP, ILO, UNICEF... Vì tạp chí do Nhà xuất bản Blackwell Publishers xuất bản nên Viện Thông tin KHXH được phép khai thác toàn văn đến các bài viết của tạp chí từ năm 1997. Hiện tại Viện có các số từ tháng 11 năm 2005. Trang web của tạp chí <http://www.blackwell-synergy.com/loi/dech>.

6. *Economic and Politics*

Tạp chí tập trung vào phân tích những vấn đề kinh tế-chính trị cũng như các mô hình kinh tế trong các thể chế chính trị. Tạp chí do Nhà xuất bản Blackwell Publishers xuất bản và có thể truy cập trực tuyến đến các bài viết từ năm 1997. Trang web của tạp chí <http://www.blackwell-synergy.com/loi/ecpo>.

7. *Economic and Philosophy*

Các nghiên cứu cơ bản về kinh tế triết học và việc nghiên cứu kinh tế trên cơ sở nền tảng của triết học là nội dung chính của tạp chí. Tạp chí do Nhà xuất bản Cambridge University Press xuất bản. Trang web của tạp chí <http://www.journals.cambridge.org/action/displayJournal?jid=eaP>.

8. *Economic Policy*

Những vấn đề liên quan đến chính sách kinh tế và tác động của chính sách, thể chế chính trị đến phát triển kinh tế. Tạp chí do Nhà xuất bản Blackwell Publishers xuất bản nên qua Viện Thông tin KHXH bạn đọc có thể truy cập trực tuyến đến các bài viết của tạp chí ở dạng toàn văn từ năm 1997. Trang web của tạp chí <http://www.blackwell-synergy.com/loi/ecop>

9. *Environment and Development Economics*

Tạp chí có hai phần chính là các nghiên cứu thực tiễn ứng dụng và lý thuyết về môi trường và nguồn lực phát triển kinh tế của các nước phát triển cũng như đang phát triển. Bên cạnh các bài nghiên cứu có các quan điểm chính trị còn có những nghiên cứu phục vụ rộng rãi người dùng tin từ mọi thể chế chính trị khác nhau. Tạp chí do Nhà xuất bản Cambridge University Press xuất bản. Trang web của tạp chí http://www.cambridge.org/uk/journals/journal_catalogue.asp?historylinks=aLPHa&mnemonic=eDe.

10. *Environmental Health Perspectives*

Tạp chí đăng rải những vấn đề quan trọng trong sự ảnh hưởng của môi trường đến sức khỏe con người. Tạp chí được phát hành trên 190 nước và xuất bản bằng nhiều thứ tiếng. Tạp chí do Viện Khoa học Môi trường Sức khỏe Quốc gia Mỹ xuất bản hàng tháng. Trang web của tạp chí <http://www.ehponline.org/>.